

Τετάρτη, 15 Δεκεμβρίου 2021

P9_TA(2021)0506

Συνεργασία για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος στα Δυτικά Βαλκάνια**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη συνεργασία για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος στα Δυτικά Βαλκάνια (2021/2002(INI))**

(2022/C 251/08)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τις σχετικές συμβάσεις του ΟΗΕ, και ιδίως τη Σύμβαση του ΟΗΕ κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος και τα πρωτόκολλά της (Πρωτόκολλο του Παλέρμο του 2000) και τη Σύμβαση του ΟΗΕ κατά της Διαφθοράς (UNCAC),
- έχοντας υπόψη τις συμβάσεις ποινικού και αστικού δικαίου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη διαφθορά, οι οποίες ετέθησαν προς υπογραφή στο Στρασβούργο στις 27 Ιανουαρίου 1999 και στις 4 Νοεμβρίου 1999, και τα ψηφίσματα (98) 7 και (99) 5, που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 5 Μαΐου 1998 και την 1η Μαΐου 1999 αντιστοίχως, που θεσπίζουν την Ομάδα Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO),
- έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής επί ποινικών υποθέσεων,
- έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη διαβίβαση των ποινικών δικογραφιών σε ποινικές υποθέσεις,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη νομιμοποίηση, την ανίχνευση, την κατάσχεση και δήμευση των εσόδων που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,
- έχοντας υπόψη τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο (Σύμβαση της Βουδαπέστης),
- έχοντας υπόψη τις δραστηριότητες της επιτροπής εμπειρογνομόνων για την αξιολόγηση των μέτρων κατά της νομιμοποίησης προσόδων από παράνομες δραστηριότητες (MONEYVAL) και τις συστάσεις της ειδικής ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2018, της 18ης Ιουνίου 2019 και της 25ης Μαρτίου 2020, σχετικά με τη διεύρυνση και τη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης,
- έχοντας υπόψη την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2018/1788 του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2018, προς υποστήριξη της Υπηρεσίας Διεκπεραίωσης της Νοτιοανατολικής και Ανατολικής Ευρώπης για τον έλεγχο των φορητών όπλων και του ελαφρού οπλισμού στην προσπάθεια εφαρμογής του περιφερειακού χάρτη πορείας για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης όπλων στα Δυτικά Βαλκάνια ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 6ης Φεβρουαρίου 2018, με τίτλο «Μια αξιόπιστη προοπτική διεύρυνσης για τα Δυτικά Βαλκάνια και αυξημένη δέσμευση της ΕΕ απέναντί τους» (COM(2018)0065),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2020, σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας (COM(2020)0605),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2020, με τίτλο «Σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων για την περίοδο 2020-2025» (COM(2020)0608),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2021, σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος 2021-2025 (COM(2021)0170), και το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «EMPACT, το εμβληματικό εργαλείο της ΕΕ για τη συνεργασία στην καταπολέμηση του οργανωμένου και του σοβαρού διεθνούς εγκλήματος» (SWD(2021)0074),

⁽¹⁾ ΕΕ L 293 της 20.11.2018, σ. 11.

Τετάρτη, 15 Δεκεμβρίου 2021

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2021, σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων 2021-2025 (COM(2021)0171),
  - έχοντας υπόψη τις συμφωνίες επιχειρησιακής και στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, του Μαυροβουνίου, της Βόρειας Μακεδονίας και της Σερβίας, καθώς και τη συμφωνία συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου στο Κόσοβο και της Ευρωπόλ,
  - έχοντας υπόψη τις συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ της Eurojust και της Αλβανίας, του Μαυροβουνίου, της Βόρειας Μακεδονίας και της Σερβίας,
  - έχοντας υπόψη τις συμφωνίες συνεργασίας για τη διαχείριση των συνόρων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) και της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, του Μαυροβουνίου, της Βόρειας Μακεδονίας και της Σερβίας,
  - έχοντας υπόψη τη διαδικασία του Βερολίνου και τις δεσμεύσεις κατά της διαφθοράς που ανέλαβαν οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων το 2018,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπόλ σχετικά με την αξιολόγηση απειλών όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα, της 12ης Απριλίου 2021, και την έκθεσή της σχετικά με την αξιολόγηση απειλών όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα μέσω διαδικτύου, της 5ης Οκτωβρίου 2020,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC) με τίτλο «Measuring Organised Crime in the Western Balkans» (Εκτίμηση του οργανωμένου εγκλήματος στα Δυτικά Βαλκάνια),
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 5ης Ιουλίου 2016, σχετικά με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ ^(?),
  - έχοντας υπόψη τη σύστασή του, της 19ης Ιουνίου 2020, προς το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας σχετικά με τα Δυτικά Βαλκάνια, εν συνεχεία της συνόδου κορυφής του 2020 ^(?),
  - έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του την περίοδο 2019-2020 σχετικά με τις εκθέσεις της Επιτροπής για την Αλβανία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το Κόσοβο, το Μαυροβούνιο, τη Βόρεια Μακεδονία και τη Σερβία,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A9-0298/2021),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το οργανωμένο έγκλημα έχει καταστεί κεντρικό ζήτημα στις διεθνείς υποθέσεις και απειλή για την ειρήνη και την ανάπτυξη που απαιτεί κοινή και συντονισμένη απάντηση εκ μέρους της ΕΕ, των κρατών μελών της και των διεθνών εταίρων·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποτελεσματική καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος αποτελεί μέρος της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ και δη στην ομάδα διαπραγματευτικών κεφαλαίων για τις θεμελιώδεις αρχές και στο διαπραγματευτικό κεφάλαιο 24 για τη δικαιοσύνη, την ελευθερία και την ασφάλεια·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα εξακολουθούν να αποτελούν σοβαρό πρόβλημα σε ολόκληρη την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων, το οποίο μπορεί επίσης να έχει αρνητικές επιπτώσεις στα κράτη μέλη της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δίκτυα οργανωμένου εγκλήματος έχουν στενές διασυνδέσεις και βαθιές ρίζες τόσο σε κράτη μέλη της ΕΕ, όσο και σε κράτη εκτός ΕΕ·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων εξαρτάται άμεσα από την εξομάλυνση των σχέσεών τους τόσο μεταξύ τους, όσο και με τα κράτη μέλη της ΕΕ·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το οργανωμένο έγκλημα στα Δυτικά Βαλκάνια αποτελεί διαρθρωτικό πρόβλημα, έχει βαθιά ριζωμένους δεσμούς με επιχειρήσεις και κρατικούς θεσμούς και είναι ένα από τα συμπτώματα της άλωσης του κράτους, το οποίο επιδιώκουν να ξεπεράσουν οι μεταρρυθμίσεις που άπτονται της διαδικασίας ολοκλήρωσης της ΕΕ·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το οργανωμένο έγκλημα και η διαφθορά βαδίζουν χέρι-χέρι με τις δραστηριότητες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη φοροδιαφυγή, τις πελατειακές σχέσεις και την ατιμωρησία·

^(?) ΕΕ C 101 της 16.3.2018, σ. 47.

^(?) ΕΕ C 362 της 8.9.2021, σ. 129.

Τετάρτη, 15 Δεκεμβρίου 2021

- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες έχουν καλή συνεργασία πέρα από σύνορα και εθνοτικές γραμμές, σε αντίθεση με τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων που πρέπει επειγόντως να βελτιώσουν αυτού του είδους τον συντονισμό·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες συνεργάζονται με ομάδες από την ευρύτερη Ευρωπαϊκή Γειτονία σε δραστηριότητες όπως η λαθραία διακίνηση μεταναστών, η λαθραία διακίνηση τεχνουργημάτων και η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εναρμονισμένα νομικά πλαίσια και η αποτελεσματική εφαρμογή τους, οι ανεξάρτητοι φορείς καταπολέμησης της διαφθοράς και του εγκλήματος και η γνήσια πολιτική βούληση αποτελούν κείριας σημασίας παραμέτρους για την εξάλειψη του οργανωμένου εγκλήματος·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με την έκθεση του UNODC με τίτλο «Measuring Organized Crime in the Western Balkans» (Μέτρηση του οργανωμένου εγκλήματος στα Δυτικά Βαλκάνια), οι διώξεις και οι καταδικές τείνουν να επικεντρώνονται στα χαμηλόβαθμα στελέχη των εγκληματικών οργανώσεων — με τους ηγέτες των ομάδων στα Δυτικά Βαλκάνια μάλλον να μένουν στο απυρόβλητο·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών έχουν καθιερωθεί ως σημαντικοί φορείς στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς σε ολόκληρη την περιοχή και διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο ιδίως στην παρακολούθηση της κατάστασης και την αξιολόγηση των πολιτικών κατά της διαφθοράς·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτούνται περισσότερες έρευνες και πιο αξιόπιστα δεδομένα για το οργανωμένο έγκλημα, προκειμένου να βελτιωθεί ο σχεδιασμός αποτελεσματικών πολιτικών αντίδρασης στο οργανωμένο έγκλημα και στη διαφθορά στην περιοχή·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση διαδραματίζει βασικό ρόλο στην πρόληψη του εγκλήματος και στην προαγωγή μιας νομοταγούς νοοτροπίας·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απειλή που συνιστούν οι εκ Δυτικών Βαλκανίων ορμώμενες ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος έχει χρησιμοποιηθεί αδικώς ως επιχείρημα κατά της προσχώρησης στην ΕΕ σε ορισμένες χώρες και θα πρέπει συνεπώς να αντικρουσθεί δεόντως, προκειμένου να γίνουν και άλλα βήματα προόδου στη διαδικασία προσχώρησης των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στην ΕΕ·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, για να εκπληρώσουν τα κριτήρια προσχώρησης στην ΕΕ, οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων πρέπει να εφαρμόσουν ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις σε κρίσιμους τομείς και να επιτύχουν απτά αποτελέσματα ως προς τις δικαστικές μεταρρυθμίσεις και ως προς την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενίσχυση του κράτους δικαίου και η καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος αποτελούν ακρογωνιαίους λίθους της στρατηγικής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων για το 2018·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν διατεθεί περίπου 64 εκατομμύρια EUR για προγράμματα σχετικά με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος στα Δυτικά Βαλκάνια στο πλαίσιο του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ), ο οποίος έχει χρηματοδοτήσει πολλά εθνικά και πολυεθνικά προγράμματα υπέρ μιας πιο αποτελεσματικής απονομής δικαιοσύνης σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς στα Δυτικά Βαλκάνια, μεταξύ άλλων μέσω της παρακολούθησης των δικών· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι ο ΜΠΒ ΙΙ περιλαμβάνει συγκεκριμένους στόχους για την ανάπτυξη αποτελεσματικών εργαλείων με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της εμπορίας ανθρώπων και της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων, της διακίνησης ναρκωτικών και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες·

Γενική κατάσταση

- τονίζει ότι το οργανωμένο έγκλημα και η διαφθορά πλήττουν πρωτίτως τους πολίτες των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, καθώς υπονομεύουν το δικαίωμά τους στην ασφάλεια και την κοινωνική συνοχή, καθώς και την εμπιστοσύνη τους στο δημοκρατικό σύστημα, δημιουργούν εμπόδια στις δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις και υπονομεύουν τη διαδικασία προσχώρησης, ενώ έχουν επίσης δυνητικές και πραγματικές αρνητικές επιπτώσεις στην ασφάλεια και τη σταθερότητα των κρατών μελών της ΕΕ·
- υπογραμμίζει ότι η στέρηση ευρωπαϊκής προοπτικής από τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων επιδεινώνει την κατάσταση όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα· υπογραμμίζει επίσης ότι μόνο με την προώθηση της διαδικασίας ολοκλήρωσης της ΕΕ και της συνεργασίας με τα κράτη μέλη μπορεί η κατάσταση να βελτιωθεί· τονίζει ότι η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και η προώθηση της ολοκλήρωσης της ΕΕ αποτελούν αλληλοενισχυόμενες διαδικασίες, εξ ου και η ανάγκη επιτάχυνσης της διαδικασίας ολοκλήρωσης της ΕΕ·
- εκφράζει την άποψη του ότι η σύνδεση της ελευθέρωσης του καθεστώτος των θεωρήσεων για το Κόσοβο με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος είναι αντιπαραγωγική, καθώς η απομόνωση ενθαρρύνει τις εγκληματικές δραστηριότητες· υπογραμμίζει, για άλλη μια φορά, ότι το Κόσοβο πληροί όλα τα κριτήρια για την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων και καλεί το Συμβούλιο να χορηγήσει την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση·

Τετάρτη, 15 Δεκεμβρίου 2021

4. σημειώνει ότι το κράτος δικαίου και η καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος αποτελούν εκείνους τους κρίσιμους τομείς στους οποίους οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων πρέπει να επιδείξουν απτά αποτελέσματα προκειμένου να σημειώσουν περαιτέρω πρόοδο στην πορεία τους προς την ΕΕ· τα παροτρύνει να εντείνουν σημαντικά τις προσπάθειές τους για την προώθηση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων και καλεί την ΕΕ να προωθήσει, κατά προτεραιότητα εντός των ορίων της πολιτικής διεύρυνσης, την ορθή μεταφορά και εφαρμογή των σχετικών διεθνών πράξεων που στηρίζουν το κράτος δικαίου και βάζουν στο στόχαστρο τη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα, μέσω χρηματοδοτικής βοήθειας και πρακτικής συνεργασίας·
5. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δημοσίευση της στρατηγικής της ΕΕ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος 2021-2025 στις 14 Απριλίου 2021 και προτρέπει την ΕΕ να εντείνει τη διεθνή συνεργασία για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η διακρατική απειλή αποτελεσματικά·
6. σημειώνει ότι η έλλειψη ευκαιριών απασχόλησης, η διαφθορά, η παραπληροφόρηση, τα συμπτώματα άλωσης του κράτους, η ανισότητα, η ξένη παρέμβαση από μη δημοκρατικά καθεστώτα, όπως η Ρωσία και η Κίνα, και η αργή διαδικασία προσχώρησης στην ΕΕ συγκαταλέγονται στους παράγοντες που καθιστούν τις κοινωνίες των Δυτικών Βαλκανίων επιρρεπείς στο οργανωμένο έγκλημα· προτρέπει τόσο τις αρχές των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων όσο και τους διεθνείς εταίρους τους και δη την ΕΕ, να εντείνουν τις προσπάθειές τους για να αντιμετωπίσουν αυτές τις προκλήσεις, οι οποίες υποδαυλίζουν την αστάθεια, υπονομεύουν την ολοκλήρωση και καθυστερούν τη δημοκρατική και οικονομική ανάπτυξη·
7. εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη γνήσιας πολιτικής βούλησης από τμήματα των τοπικών πολιτικών ελίτ να καταπολεμήσουν το οργανωμένο έγκλημα και τη διαφθορά και να εξαλείψουν οποιαδήποτε συμπτώματα άλωσης του κράτους·
8. εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη ανεξαρτησίας και ορθής λειτουργίας, σε πολλές περιπτώσεις, του δικαστικού σώματος στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και ζητεί μετ' επιτάσεως να υιοθετηθεί μια πιο στρατηγική προσέγγιση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει το οργανωμένο έγκλημα· καλεί την ΕΕ να παράσχει περισσότερη βοήθεια προκειμένου να τονωθούν ο επαγγελματισμός και η στόχευση σε βελτιωμένες επιδόσεις της ποινικής δικαιοσύνης και να βελτιωθεί η ακεραιότητα του δικαστικού σώματος· σημειώνει ότι, αν και έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος στις δικαστικές μεταρρυθμίσεις, απαιτούνται ακόμη σημαντικές προσπάθειες για να επιτευχθούν απτά αποτελέσματα·
9. προτρέπει τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να αντιμετωπίσουν πλήρως τις αδυναμίες των συστημάτων ποινικής δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας των διαδικασιών· καλεί την ΕΕ και άλλους διεθνείς εταίρους να παράσχουν περαιτέρω κατευθυντήριες γραμμές για τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου και το δικαστικό σώμα, προκειμένου να ενισχυθούν ο επαγγελματισμός και η στόχευση σε βελτιωμένες επιδόσεις της ποινικής δικαιοσύνης·
10. επικροτεί τη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων των ενωσιακών και διεθνών προτύπων για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων, καθώς και άλλες προσπάθειες για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος στην περιοχή, όπως είναι η ανάπτυξη μηχανισμών κυβερνητικού συντονισμού και ειδικών δικαστηρίων και μονάδων επιβολής του νόμου· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του διότι ο ρυθμός υλοποίησης παραμένει χαμηλός και προτρέπει τις αρχές των Δυτικών Βαλκανίων να δημιουργήσουν ένα στέρεο ιστορικό επιδόσεων όσον αφορά την ανάκτηση παρόμοιων περιουσιακών στοιχείων προς όφελος όλων των πολιτών τους και να καθιερώσουν τη δήμευση προϊόντων και οργάνων εγκλήματος κατά προτεραιότητα στην καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος· ζητεί τη βοήθεια της ΕΕ, ώστε να υποστηριχθούν η απόκτηση επαρκών ικανοτήτων από τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου, καθώς και η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών και πόρων, υπογραμμίζοντας ιδίως την ανάγκη αύξησης της εξειδίκευσης στον τομέα της διερεύνησης χρηματοοικονομικών εγκλημάτων στις εισαγγελίες·
11. καλεί τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στην εξάρθρωση εγκληματικών οργανώσεων στο σύνολό τους, επιπλέον του χειρισμού μεμονωμένων υποθέσεων, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό ένα αξιοπρεπές ιστορικό επιδόσεων στη δίωξη και στην καταδίκη περιβόητων εγκληματιών· σημειώνει ότι ο σωστός εντοπισμός και η ακριβής διερεύνηση των εγκληματικών δραστηριοτήτων ως «οργανωμένων» είναι ουσιαστικές σημασίας για την ανταπόκριση της ποινικής δικαιοσύνης· παροτρύνει τις αρμόδιες αρχές να συμπληρώσουν τα νομοθετικά κενά που εκθέτουν τους πληροφοριοδότες και τους καταγγέλτες και να προστατεύουν αυτούς και τους οικείους τους από παρενοχλήσεις, μηνύσεις ή απειλές, ώστε να αυξηθούν οι ικανότητες εξάρθρωσης των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων και να καταπολεμούνται επιτυχώς η διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα· ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με εκείνα τα κράτη μέλη της ΕΕ που έχουν υπάρξει ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να υποστηρίξουν προγράμματα προστασίας μαρτύρων, μεταξύ άλλων μέσω της μετεγκατάστασης·
12. καλεί τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να συντηρήσουν ένα σταθερό ιστορικό επιδόσεων όσον αφορά την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος, της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και να εκπονούν σε τακτά χρονικά διαστήματα εθνικές εκθέσεις επί του θέματος, καθώς και να ενισχύσουν τη διοργανική συνεργασία, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη συλλογή και ανταλλαγή πληροφοριών, προκειμένου να κατανοούν καλύτερα και να αντιμετωπίζουν το οργανωμένο έγκλημα·

Τετάρτη, 15 Δεκεμβρίου 2021

13. επαναλαμβάνει ότι είναι ανάγκη να εξαλειφθούν πολιτικοί και διοικητικοί δεσμοί με το οργανωμένο έγκλημα μέσω σαφών διασφαλίσεων κατά της διαφθοράς και μέσω αποτελεσματικής δίωξης περιβόητων υποθέσεων διαφθοράς· καλεί την ΕΕ να αυξήσει τη στήριξη που παρέχει για την εδραίωση αξιοκρατικών δημόσιων διοικήσεων· δηλώνει ιδιαίτερος θορυβημένος για τις καταγγελίες και κατηγορίες για διασυνδέσεις μεταξύ υψηλά ιστάμενων πολιτικών προσώπων και ομάδων οργανωμένου εγκλήματος, όταν το δικαστικό σύστημα αποδεικνύεται αναποτελεσματικό ως προς την διαλεύκανση των ισχυρισμών αυτών· υπογραμμίζει ότι ο κατασκευαστικός τομέας στα Δυτικά Βαλκάνια συγκαταλέγεται σε εκείνους με την μεγαλύτερη επιρρέπεια στο οργανωμένο έγκλημα και στη διαφθορά·

14. εκφράζει την ανησυχία του διότι η πανδημία της COVID-19 έχει αποτελέσει αντικείμενο εκμετάλλευσης από εγκληματικές οργανώσεις, μεταξύ άλλων μέσω της κατάχρησης των δημόσιων συμβάσεων απευθείας ανάθεσης για βασικό ιατρικό εξοπλισμό και για υπηρεσίες σε δομές υγειονομικής περίθαλψης, μέσω της πώλησης πλαστών πιστοποιητικών COVID και μέσω της αύξησης της πρακτικής της τοκογλυφίας· καλεί τις αρχές των Δυτικών Βαλκανίων να λάβουν μέτρα κατά της παραποίησης εμβολίων και καρτών εμβολιασμού· καλεί την Επιτροπή να συνδέσει τη δημοσιονομική στήριξη με σαφείς στόχους κατά της διαφθοράς· τονίζει την ανάγκη δημιουργίας ισχυρών μηχανισμών για την παρακολούθηση της εφαρμογής προς τον σκοπό αυτό·

15. υπενθυμίζει ότι ο ΜΠΒ III προβλέπει την τήρηση αυστηρών όρων και ότι η χρηματοδότηση πρέπει να προσαρμόζεται ή ακόμη και να αναστέλλεται σε περίπτωση σημαντικής οπισθοδρόμησης ή συνεχιζόμενης έλλειψης προόδου στο πεδίο των λεγόμενων «θεμελιωδών αρχών» και δη στον τομέα του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος· τονίζει ότι είναι προς το συμφέρον της ασφάλειας της ίδιας της ΕΕ και αποτελεί ευθύνη της να εγγυηθεί ότι τα κονδύλια της ΕΕ δεν θα καταστούν αντιπαραγωγικά με το να ενισχύουν πελατειακά δίκτυα διεφθαρμένων πολιτικών και προνομιούχων επιχειρήσεων·

16. σημειώνει ότι δεσμοί μεταξύ οργανωμένου εγκλήματος, πολιτικής ζωής και επιχειρηματιών προϋπάρχουν της διάλυσης της Γιουγκοσλαβίας και δεν έπαψαν να υφίστανται από τη δεκαετία του 1990 έως σήμερα· καταδικάζει την εμφανή απροθυμία των αρμόδιων αρχών να ανοίξουν τα αρχεία της πρώην Γιουγκοσλαβίας· επαναλαμβάνει την έκκλησή του συνεπώς να ανοίξουν τα αρχεία της πρώην Γιουγκοσλαβίας και, ειδικότερα, να επιτραπεί η πρόσβαση στους φακέλους της πάλαι ποτέ Γιουγκοσλαβικής Μυστικής Υπηρεσίας (UDBA) και της Μυστικής Υπηρεσίας του Γιουγκοσλαβικού Λαϊκού Στρατού (KOS), καθώς και να επιστραφούν οι φάκελοι στις αντίστοιχες κυβερνήσεις, εφόσον το ζητήσουν·

17. υπογραμμίζει τη σημασία της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών με τα κράτη μέλη, με διεθνείς εταίρους όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Καναδάς και το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς όπως είναι το NATO, η GRECO, ο Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) και το UNODC·

18. χαιρετίζει την ανανεωμένη εποικοδομητική δέσμευση των ΗΠΑ στα Δυτικά Βαλκάνια, καθώς και την εστίασή τους στην καταπολέμηση της διαφθοράς· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, το εκτελεστικό διάταγμα των ΗΠΑ που επιβάλλει κυρώσεις σε πρόσωπα που συμβάλλουν στην αποσταθεροποιητική κατάσταση στα Δυτικά Βαλκάνια, καθώς και τις δράσεις των ΗΠΑ κατά ατόμων και οντοτήτων κατηγορούμενων για σημαίνουσες πράξεις διαφθοράς· καλεί την ΕΕ να αξιολογήσει διεξοδικά μια ενδεχόμενη ευθυγράμμιση με τέτοιου είδους δράσεις·

Συγκεκριμένοι τύποι οργανωμένου εγκλήματος

19. σημειώνει ότι οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων είναι χώρες προέλευσης, είναι χώρες προορισμού και είναι χώρες διέλευσης όσον αφορά την εμπορία ανθρώπων, το οποίο σημαίνει κυρίως διακίνηση γυναικών και κοριτσιών για σεξουαλική εκμετάλλευση· σημειώνει ότι η εμπορία ανθρώπων είναι η εγκληματική δραστηριότητα με το υψηλότερο, αναλογικά, ποσοστό διασυνδέσεων με το οργανωμένο έγκλημα· καλεί τις αρμόδιες αρχές να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στην πρόληψη και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας ομάδων που κινδυνεύουν από την εμπορία ανθρώπων, και υπογραμμίζει παράλληλα την ανάγκη για μια διατομεακή, ευαισθητοποιημένη ως προς τη διάσταση του φύλου, προσέγγιση· εκφράζει την ικανοποίησή του για τις κοινές δράσεις που πραγματοποιήθηκαν με διεθνείς εταίρους, συμπεριλαμβανομένων της Ιντερπόλ και της Ευρωπόλ, δράσεις που οδήγησαν στη σύλληψη υπόπτων για διακίνηση και για εμπορία ανθρώπων·

20. σημειώνει ότι οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων λειτουργούν ως διάδρομος διέλευσης μεταναστών και προσφύγων και ότι οι μεγάλες μετακινήσεις πληθυσμών τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργήσει τεράστιο πρόβλημα στην περιοχή και στα κράτη μέλη· ζητεί να υπάρξουν σύντομες προσπάθειες για την αντιμετώπιση της λαθραίας διακίνησης μεταναστών και για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των διακινούμενων προσώπων, ιδίως όταν πρόκειται για ασυνόδετους ανήλικους, και ζητεί μεγαλύτερη ανταλλαγή πληροφοριών και ενισχυμένο συντονισμό μεταξύ των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, καθώς και με τα κράτη μέλη· προτρέπει την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να παρέχουν μεγαλύτερη αρωγή για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, για παράδειγμα με οικονομική και τεχνική στήριξη, να συνάπτουν άτυπες συμφωνίες και συμφωνίες περί καθεστώτος και να ενισχύουν τη συνεργασία μέσω του Κοινού Επιχειρησιακού Γραφείου και της Επιχειρησιακής Πλατφόρμας — διαδρομή της Ανατολικής Μεσογείου, και παράλληλα να έχουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της διαδρομής των Δυτικών Βαλκανίων, καθώς και να παρέχουν βοήθεια για τη δημιουργία αξιοπρεπών συνθηκών υποδοχής· ζητεί ενισχυμένη προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ σε συνεργασία με τα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων·

Τετάρτη, 15 Δεκεμβρίου 2021

21. υπογραμμίζει ότι η αντιμετώπιση των οικονομικών του εγκλήματος είναι ζωτικής σημασίας για την αποκάλυψη εγκληματικών δραστηριοτήτων και την πρόληψη της διείσδυσής τους στη νόμιμη οικονομία· επισημαίνει ότι η διαφάνεια της πραγματικής κυριότητας αποτελεί σημαντικό εργαλείο πολιτικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς, για τον περιορισμό των παράνομων χρηματοοικονομικών ροών και για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής· χαιρετίζει τις προσπάθειες των κυβερνήσεων των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων για την πάταξη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, μεταξύ άλλων μέσω της έγκρισης αναθεωρημένων πλαισίων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες· ανησυχεί, ωστόσο, για την ανεπαρκή εφαρμογή τους· επαναλαμβάνει ότι είναι ανάγκη να βελτιωθεί σημαντικά η επιβολή των διατάξεων περί δέουσας επιμέλειας και να διασφαλιστεί επαρκής διαφάνεια της πραγματικής κυριότητας, μεταξύ άλλων και στον τραπεζικό τομέα·

22. σημειώνει με ανησυχία το μεγάλο μερίδιο της γκρίζας οικονομίας (που εκτιμάται ότι υπερβαίνει το 30 % του ΑΕΠ της περιοχής) και τις ροές μαζικών παράνομων πληρωμών τοις μετρητοίς σε όλα τα Δυτικά Βαλκάνια· καλεί τις κυβερνήσεις της περιοχής να εφαρμόσουν μέτρα για τη μείωση της παραοικονομίας, όπου είναι δυνατόν· υπογραμμίζει ότι η ανεπαρκής ρύθμιση των διαδικτυακών τραπεζικών συναλλαγών αυξάνει τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και καλεί τα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων και την Επιτροπή να επιλύσουν το ζήτημα της διεθνούς και περιφερειακής εναρμόνισης στο πλαίσιο της διαδικασίας διεύρυνσης της ΕΕ·

23. χαιρετίζει τη δέσμευση των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων να καταπολεμήσουν την παράνομη διακίνηση φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού και συγκεκριμένα με την έγκριση περιφερειακού χάρτη πορείας κατά τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων στο Λονδίνο, ο οποίος αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της παράνομης κατοχής, χρήσης, κατασκευής και διακίνησης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού· τονίζει, ωστόσο, ότι, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της ΕΕ κατά της διακίνησης πυροβόλων όπλων για την περίοδο 2020-2025, η παράνομη κατοχή και διακίνηση πυροβόλων όπλων εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρό πρόβλημα, δεδομένου ότι πολλά όπλα που έχουν χρησιμοποιηθεί από το οργανωμένο έγκλημα σε ολόκληρη την ΕΕ προέρχονται από την περιοχή· καλεί τα έξι κράτη των Δυτικών Βαλκανίων να επενδύσουν σε προγράμματα ενίσχυσης του αφοπλισμού·

24. επισημαίνει το σημαντικό έργο της Υπηρεσίας Διεκπεραίωσης της Νοτιοανατολικής και Ανατολικής Ευρώπης για τον έλεγχο των φορητών όπλων και του ελαφρού οπλισμού (SEESAC) στην προσπάθεια ενίσχυσης των ικανοτήτων των εθνικών και περιφερειακών ενδιαφερόμενων φορέων με σκοπό τον έλεγχο και τη μείωση της διασποράς και της παράνομης χρήσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού και απευθύνει προτροπή για μεγαλύτερη συνεργασία και καλύτερο συντονισμό με τη SEESAC·

25. σημειώνει ότι οι έξι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων εξακολουθούν να αποτελούν σημαντική περιοχή διέλευσης για τη διακίνηση ναρκωτικών και ότι οι περισσότερες ποινικές καταδίκες στην περιοχή αφορούν παραγωγή και διακίνηση ναρκωτικών· εκφράζει την ικανοποίησή του διότι διεξάγονται ολοένα και περισσότερες κοινές επιχειρήσεις δίωξης ναρκωτικών· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, να ενταθεί η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου της ΕΕ όπως είναι η Ευρωπόλ και των οργάνων επιβολής του νόμου των κρατών μελών της ΕΕ και των κρατών των Δυτικών Βαλκανίων· υπογραμμίζει ότι οι αρχές επιβολής του νόμου πρέπει να αναπτύξουν τις ικανότητές τους ώστε να παρακολουθούν και να καταπολεμούν καλύτερα την εμπορία ναρκωτικών·

26. σημειώνει την αύξηση των οργανωμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων στον κυβερνοχώρο· χαιρετίζει τις προσπάθειες των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων να διευρύνουν τις ικανότητές τους ως προς την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και την αύξηση του αριθμού των διώξεων για εγκλήματα στον κυβερνοχώρο· προτρέπει την ΕΕ να συνδράμει τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων με τα κατάλληλα εργαλεία και μέσα για την αντιμετώπιση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και άλλων διαδικτυακών απειλών, μεταξύ άλλων μέσω του νεοσύστατου Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας· υπογραμμίζει πόση σημασία έχει η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης με στόχο τη χειραγώγηση, σε στενή συνεργασία με Ευρωπαίους εταίρους·

27. καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να εργαστούν από κοινού για να αντιμετωπίσουν τις συνεχείς και αυξανόμενες απειλές κατά της προστασίας και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και κατά της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών και δη σε ζώνες συγκρούσεων· ζητεί μετ' επιτάσεως μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών επιβολής του νόμου, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ εθνικών υπηρεσιών πληροφοριών, και ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ οργάνων της τάξης και καλλιτεχνών και αρχαιολόγων·

28. σημειώνει ότι οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων οφείλουν να εντείνουν τις προσπάθειές τους για να αντιμετωπίσουν άλλες παράνομες δραστηριότητες στις οποίες επιδίδονται ομάδες οργανωμένου εγκλήματος, μεταξύ των οποίων η εργασιακή εκμετάλλευση, τα περιβαλλοντικά εγκλήματα, όπως η παράνομη υλοτομία και η λαθροθηρία, και η εκβίαση·

Συνεργασία με την ΕΕ (τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς της) και διαπεριφερειακή συνεργασία

29. χαιρετίζει την αυξημένη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και προτρέπει την ΕΕ να στηρίξει περαιτέρω τη δημιουργία ικανοτήτων στα Δυτικά Βαλκάνια και τη διευκόλυνση της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· τονίζει ότι οποιαδήποτε συμφωνία συνεργασίας με τις δομές της ΕΕ πρέπει να εσέβεται πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα και να διασφαλίζει επαρκές επίπεδο προστασίας των δεδομένων· καλεί τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να επιδιώξουν περαιτέρω εναρμόνιση με το κεκτημένο της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις, την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και το έγκλημα στον κυβερνοχώρο·

Τετάρτη, 15 Δεκεμβρίου 2021

30. συνιστά να ενισχυθούν οι υφιστάμενες δομές που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, όπως είναι το Συμβούλιο Περιφερειακής Συνεργασίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι θα διαδραματίζουν αυτές συνεπή ρόλο στην ενθάρρυνση περαιτέρω συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών της και των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων·

31. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη σύναψη συμφωνιών συνεργασίας μεταξύ της Eurojust και της Αλβανίας, της Βόρειας Μακεδονίας, του Μαυροβουνίου και της Σερβίας, καθώς και για την εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων με τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη· παροτρύνει το Συμβούλιο να εξουσιοδοτήσει την έναρξη διαπραγματεύσεων για ανάλογη συμφωνία με το Κόσοβο το συντομότερο δυνατό, δεδομένου ότι η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις με όλες τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων είναι ζωτικής σημασίας για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και δη της εμπορίας ανθρώπων και του λαθρεμπορίου ναρκωτικών που αντιπροσωπεύουν την πλειονότητα των εγκληματικών δραστηριοτήτων στην περιοχή· σημειώνει ότι η Eurojust έχει διευκολύνει περίπου 200 κοινές ποινικές έρευνες μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων·

32. επικροτεί την επιτυχή συνεργασία με εισαγγελείς-συνδέσμους από την Αλβανία, το Μαυροβούνιο, τη Βόρεια Μακεδονία και τη Σερβία που είναι αποσπασμένοι στην Eurojust για την παροχή στήριξης σε διασυνοριακές έρευνες στις οποίες συμμετέχουν οι χώρες τους και επισημαίνει τη σημαντική αύξηση των υπό έρευνα υποθέσεων μετά τον διορισμό εισαγγελέων-συνδέσμων· προτρέπει, στο πλαίσιο αυτό, σε παρόμοια συνεργασία με τις υπόλοιπες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων· εκφράζει την ικανοποίησή του διότι αυξάνονται οι υποθέσεις δικαστικής συνεργασίας, από το 2019 και έπειτα, παρά τις δύσκολες συνθήκες της πανδημίας της COVID-19·

33. υπογραμμίζει ότι τα Δυτικά Βαλκάνια είναι μια περιοχή ιδιαίτερης σημασίας για την Ευρώπη· χαιρετίζει τις συμφωνίες επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ Ευρώπης και πέντε χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, καθώς και τη συμφωνία συνεργασίας με τις αρχές επιβολής του νόμου του Κοσόβου· ζητεί πλήρη εφαρμογή των συμφωνιών αυτών και επικροτεί τις επιτυχείς επιχειρήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας· εκφράζει την ικανοποίησή του για το άνοιγμα του γραφείου συνδέσμου της Ευρώπης στην Αλβανία το 2019 και για την απόφαση να ανοίξουν παρόμοια γραφεία συνδέσμου σε Βοσνία και Ερζεγοβίνη και Σερβία· προτρέπει σε παρόμοια συνεργασία με τις υπόλοιπες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων· υπογραμμίζει επιπροσθέτως τη σημασία της συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)· καλεί την ΕΕ και τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, σε αυτό το πλαίσιο, να θεσπίσουν πλαίσιο γόνιμης συνεργασίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να ασκήσει αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές της στον τομέα των κονδυλίων της ΕΕ και δη στον τομέα των κονδυλίων του ΜΠΒ III στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων·

34. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις συμφωνίες συνεργασίας που έχει συνάψει ο Οργανισμός της ΕΕ για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (CEPOL) με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων για συγκεκριμένα θέματα που σχετίζονται με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· υπογραμμίζει τη σημασία της περαιτέρω ενίσχυσης των καθιερωμένων μηχανισμών μεταξύ της CEPOL και της περιοχής των Δυτικών Βαλκανίων· λαμβάνει υπό σημείωση τις εξειδικευμένες ανά χώρα εκδόσεις που έχει εκδώσει η GRECO και υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό οι υπό ένταξη στην ΕΕ χώρες να ενισχύσουν τη συνεργασία με την GRECO και να εφαρμόσουν διεξοδικά τις ειδικές συστάσεις της·

35. υπογραμμίζει ότι η Ιντερπόλ αποτελεί σημαντικό μέσο για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· εκφράζει τη λύπη του διότι το Κόσοβο εξακολουθεί να μην είναι μέλος της Ιντερπόλ, παρά τις πολλαπλές προσπάθειές του προς τούτο· ζητεί από τα κράτη μέλη της ΕΕ να υποστηρίξουν με ενεργητικότητα την υποψηφιότητα του Κοσόβου για ένταξη σε αυτόν τον οργανισμό· πιστεύει ότι η ένταξη και των έξι χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στην Ιντερπόλ θα βελτιώσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα των μέτρων κατά του διεθνικού εγκλήματος·

36. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έναρξη ισχύος των συμφωνιών συνεργασίας για τη διαχείριση των συνόρων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) και της Αλβανίας, του Μαυροβουνίου και της Σερβίας, συμφωνιών που επιτρέπουν στον Frontex να διεξάγει κοινές επιχειρήσεις σε αυτές τις χώρες προκειμένου να βελτιώσει τη διαχείριση των συνόρων τους, να καταπολεμήσει το διασυνοριακό έγκλημα και να ελέγξει την παράτυπη μετανάστευση, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· εκφράζει την ικανοποίησή του για ανάλογες συμφωνίες περί καθεστώτος που έχουν συναφθεί με τη Βόρεια Μακεδονία και τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και καλεί όλες τις πλευρές να προωθήσουν την κύρωση των εν λόγω συμφωνιών το συντομότερο δυνατόν και να εργαστούν για να υπάρξει ανάλογη συμφωνία με το Κόσοβο· υπογραμμίζει την ανάγκη περαιτέρω ανάπτυξης της συνεργασίας μεταξύ Frontex και χωρών των Δυτικών Βαλκανίων σε θέματα που άπτονται του αγώνα κατά του οργανωμένου εγκλήματος·

37. επαναλαμβάνει ότι είναι ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στις δραστηριότητες πρόληψης και στην εκπαίδευση και δη σε ό,τι αφορά τον αρνητικό κοινωνικό αντίκτυπο του οργανωμένου εγκλήματος και της εμπορίας ανθρώπων, ναρκωτικών και όπλων, καθώς και σε μια ορθή αντίληψη της ιδιότητας του πολίτη, και ότι είναι επίσης ανάγκη να αυξηθεί η ανθεκτικότητα, να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και δη στα προάστια και στην ύπαιθρο, και να υποστηριχθούν τοπικές πρωτοβουλίες για τη μείωση της επιρρέειας στην εγκληματικότητα και στη διαφθορά, με έμφαση παράλληλα στην ανάγκη για μια διατομεακή, ευαισθητοποιημένη ως προς τη διάσταση του φύλου, προσέγγιση· υπογραμμίζει τη σημασία της ανάπτυξης δημοκρατικών ικανοτήτων στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων, μεταξύ άλλων με εξειδικευμένα προγράμματα και πιλοτικά έργα που αποσκοπούν στην ενίσχυση της συμμετοχικής δημοκρατίας και στη συζήτηση θεμάτων που σχετίζονται με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς·

Τετάρτη, 15 Δεκεμβρίου 2021

38. υπογραμμίζει πόσο σημαντική είναι η παρακολούθηση των δεσμών μεταξύ ομάδων οργανωμένου εγκλήματος και ριζοσπαστικοποιημένων ατόμων και τρομοκρατικών οργανώσεων· επαναλαμβάνει τη σημασία του ρόλου της ΕΕ στην αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες· προτρέπει σε περαιτέρω συνεργασία στον τομέα αυτό και διη μέσω της υποστήριξης της ΕΕ στην κατάρτιση οικονομικών εμπειρογνομόνων στην περιοχή, στην ανταλλαγή πληροφοριών και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τεχνογνωσίας· εκφράζει την ικανοποίησή του διότι οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής των Δυτικών Βαλκανίων που έλαβε χώρα στο Βερολίνο στις 5 Ιουλίου 2021 αναγνώρισαν την ανάγκη να υπάρξει αντίδραση από πολλές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των κοινών εργασιών για την αντιμετώπιση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, της παράνομης χρηματοδότησης, της διαφθοράς και της τρομοκρατίας·

39. υπογραμμίζει ότι η περιφερειακή συνεργασία είναι κρίσιμης σημασίας για την αποτελεσματική καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· επικροτεί το έργο των υφιστάμενων περιφερειακών πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην ενίσχυση των διοργανικών σχέσεων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος μεταξύ των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, όπως είναι το κέντρο επιβολής του νόμου της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, και προτρέπει σε περαιτέρω περιφερειακή συνεργασία για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος·

40. επικροτεί τον ρόλο που διαδραματίζουν οι περιφερειακές πρωτοβουλίες στις οποίες συμμετέχουν κράτη μέλη της ΕΕ και χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, όπως είναι η στρατηγική της ΕΕ για την περιφέρεια της Αδριατικής και του Ιονίου (EUSAIR), η πρωτοβουλία της Αδριατικής και του Ιονίου (ΑΙΠ), η κεντροευρωπαϊκή πρωτοβουλία και η διαδικασία του Βερολίνου· προτρέπει τόσο τα κράτη μέλη της ΕΕ όσο και τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να συμμετάσχουν σε αυτές τις πρωτοβουλίες και να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους·

41. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη χρηματοδότηση που παρέχεται στο πλαίσιο του ΜΠΒ σε έργα που καλύπτουν ολόκληρη την περιοχή και αποσκοπούν στη βελτίωση των ικανοτήτων των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων να καταπολεμήσουν τη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα· επικροτεί ιδίως το πρόγραμμα του ΜΠΒ II για την προστασία μαρτύρων, το οποίο οδήγησε στη δημιουργία του «βαλκανικού δικτύου»· ζητεί να συνεχιστεί αυτή η συνεργασία και να επωμισθούν οι εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων την ευθύνη να διατηρήσουν ζωντανό το δίκτυο·

42. εκφράζει την υποστήριξή του προς το πολυεθνικό πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από τον ΜΠΒ για την «υποστήριξη μιας αποτελεσματικότερης απονομής δικαιοσύνης σε υποθέσεις διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος στα Δυτικά Βαλκάνια μέσω της παρακολούθησης των δικών» και το θεωρεί βήμα προς μια πιο αποτελεσματική δικαστική αντίδραση από τις αρχές ενάντια στη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα στα Δυτικά Βαλκάνια· καλεί τις κυβερνήσεις των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων να εφαρμόσουν πλήρως τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο των αξιολογήσεων από ομότιμους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών·

43. πιστεύει ότι οι εταίροι των Δυτικών Βαλκανίων θα πρέπει να συμμετάσχουν ενεργά στη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης και θα πρέπει να συμπεριληφθούν σε έναν ευρύτερο ευρωπαϊκό διάλογο για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος·

44. καλεί τους διεθνείς χορηγούς να εξασφαλίσουν καλύτερο συντονισμό των διαφόρων προγραμμάτων για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς στα Δυτικά Βαλκάνια και τούτο προκειμένου να αποφευχθούν οι επικαλύψεις και να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της διεθνούς συνεργασίας στους τομείς αυτούς·

45. σημειώνει με ανησυχία την έλλειψη αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα στην περιοχή και καλεί τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να βελτιώσουν την κατανόηση του οργανωμένου εγκλήματος με το να ενισχύσουν την ικανότητά τους να συλλέγουν και να επεξεργάζονται αξιόπιστα δεδομένα σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα· υπογραμμίζει την ανάγκη για πιο εμπεριστατωμένη διεπιστημονική έρευνα και για μια διατομεακή προσέγγιση που θα λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου και προτρέπει τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων να συνεργαστούν με τους διεθνείς εταίρους για τη δημιουργία εθνικών στατιστικών συστημάτων που καταγράφουν και αναλύουν το οργανωμένο έγκλημα με σκοπό τον καλύτερο σχεδιασμό αποτελεσματικών και τεκμηριωμένων πολιτικών για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς·

Ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών και των μέσων ενημέρωσης

46. υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, πανεπιστημιακοί και δημοσιογράφοι στην παρακολούθηση του έργου των κυβερνήσεων και των δικαστικών αρχών και των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και στην αξιολόγηση του ιστορικού επιδόσεων στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· σημειώνει ότι, ως επί το πλείστον, νομικά και θεσμικά πλαίσια για τη συμμετοχή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών υφίστανται στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων αλλά εκφράζει τη λύπη του διότι οι δυνατότητές τους δεν αξιοποιούνται πλήρως και διότι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που επικεντρώνονται στη διαφθορά και στο οργανωμένο έγκλημα αντιμετωπίζουν σε ορισμένες περιπτώσεις την εχθρότητα των κυβερνήσεών τους· ζητεί καλύτερη ενσωμάτωση των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στη νομοθετική διαδικασία και ζητεί να καταστεί δυνατή η ουσιαστική συμβολή τους σε βασικές νομοθετικές πράξεις· καλεί τις αρχές των Δυτικών Βαλκανίων, στο πλαίσιο αυτό, να αναπτύξουν, να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν επείγοντας καλύτερους νόμους σχετικά με την ελεύθερη πρόσβαση σε πληροφορίες μέσω διαδικασιών ανοικτών σε όλους·

Τετάρτη, 15 Δεκεμβρίου 2021

47. επαινεί τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στην πρόληψη, στην υποστήριξη επιρρεπών ομάδων, στην διατύπωση προτάσεων πολιτικής και στην ανάληψη εποπτικού ρόλου όταν υπάρχει έλλειψη ανεξάρτητων δημόσιων φορέων. εκφράζει την ανησυχία του για τις εκστρατείες δυσφήμισης και για τις προσπάθειες πίεσης και εκφοβισμού που επιταχύνουν τη συρρίκνωση των περιθωρίων δράσης των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών·

48. προτρέπει τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στα Δυτικά Βαλκάνια να δημιουργήσουν ισχυρότερα δίκτυα μεταξύ παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών, να εντοπίσουν τοπικούς ομολόγους που εργάζονται σε παρόμοια θέματα και να ανταλλάξουν περαιτέρω εμπειρίες και βέλτιστες πρακτικές με σκοπό την κατανόηση της φύσης και των αιτίων του οργανωμένου εγκλήματος και να στηρίζουν τις προσπάθειες αποτροπής της ριζοσπαστικοποίησης στην περιοχή· εκφράζει την ικανοποίησή του για τις συνεισφορές στις εκστρατείες στρατηγικής επικοινωνίας από ενδιαφερόμενες πλευρές, όπως είναι το Δίκτυο Ευαισθητοποίησης για τη Ριζοσπαστικοποίηση και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Στρατηγικών Επικοινωνιών·

49. σημειώνει ότι πολλές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών εξαρτώνται από ιδιωτική χρηματοδότηση και αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη συγκέντρωση επαρκών κεφαλαίων για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων τους. αναγνωρίζει ότι επιχορηγήσεις δίνονται συχνά σε έργα βραχείας πνοής και ότι υπάρχει μικρή υποστήριξη για δραστηριότητες που στρέφονται κατά του οργανωμένου εγκλήματος· αναγνωρίζει ότι η βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση έχει ως αποτέλεσμα να προσλαμβάνεται προσωπικό μόνο για τους σκοπούς συγκεκριμένων έργων, γεγονός που οδηγεί σε έλλειψη σταθερών προτύπων απασχόλησης και παρέχει ελάχιστα περιθώρια στο προσωπικό να αναπτύξει βασικές δεξιότητες, γεγονός με αρνητικές συνέπειες για τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό·

50. επιδοκιμάζει το πολύτιμο έργο των ερευνητών δημοσιογράφων που καταγγέλλουν υποθέσεις διαφθοράς σε υψηλά κλιμάκια και αποκαλύπτουν δεσμούς μεταξύ ομάδων οργανωμένου εγκλήματος, πολιτικών και επιχειρήσεων· καταδικάζει απεριφραστα τις επιθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των στοχευμένων δολοφονιών, τις πράξεις εκφοβισμού, τη ρητορική μίσους και τις εκστρατείες δυσφήμισης εναντίον ερευνητών δημοσιογράφων και της κοινωνίας των πολιτών· σημειώνει με ιδιαίτερη ανησυχία περιπτώσεις ρητορικής μίσους και δυσφημιστικές εκστρατείες από κρατικούς αξιωματούχους, βουλευτές και εκπροσώπους κυβερνήσεων, κυβερνώντων κομμάτων και μέσων ενημέρωσης που ανήκουν ή χρηματοδοτούνται εν μέρει από το κράτος· ζητεί από τις αρχές και από τα όργανα επιβολής του νόμου να εγγραφούν την ασφάλεια των ερευνητών δημοσιογράφων και της κοινωνίας των πολιτών και τη δυνατότητά τους να εργάζονται απρόσκοπτα και ζητεί να τιμωρούνται όλες οι εκφάνσεις ρητορικής μίσους που στοχεύουν μειονότητες και επιρρεπείς ομάδες και δη λόγω εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης να ενισχύσουν την επιτόπια υποστήριξη και συνεργασία τους με την κοινωνία των πολιτών, τις ΜΚΟ, τους μεταρρυθμιστές πολιτικούς, τον πανεπιστημιακό κόσμο και τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης· ενθαρρύνει την Επιτροπή και τις τοπικές αντιπροσωπείες της ΕΕ να συνεργαστούν με τους τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς προκειμένου να ενισχύσουν τις διαδικασίες τακτικής παρακολούθησης των υποθέσεων διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος·

51. εκφράζει τη βαθιά λύπη του για τον αυξανόμενο αριθμό υποθέσεων στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού, οι οποίες χρησιμοποιούνται συχνά για να απειλήσουν δημοσιογράφους και ιδιώτες προκειμένου να τους αποτρέψουν από το να φέρουν στο φως τις ατασθαλίες των κυβερνώντων· καλεί τις αρχές των Δυτικών Βαλκανίων να αυξήσουν σημαντικά τις προσπάθειές τους και να εργαστούν για τη διασφάλιση της διαφάνειας του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των μέσων ενημέρωσης, για την ανεξαρτησία των δημοσιογραφικών οργανισμών και για τη διαφύλαξη της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης από πολιτικές παρεμβάσεις, διότι αποτελούν βασικά στοιχεία σε μια ελεύθερη δημοκρατική κοινωνία που είναι απαραίτητα για την επιτυχή καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς·

ο

ο ο

52. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Υπάτο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, καθώς στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων.